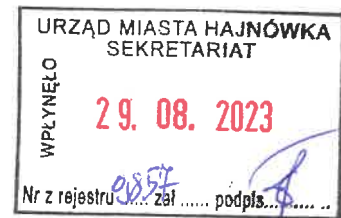

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku
15-554 Białystok
Dojlidy Fabryczne 23

SE
29.08.2023
[Signature]

Białystok, 2023-08-29

Gmina
Miejska
Hajnówka

WOOŚ.410.5.2023.JK

OPINIA

Wysłano z EZD PUW

dot. zaopiniowania projektu „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Załączniki:

1. 5 opinia.pdf

Podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu 29.08.2023... wynik weryfikacji
ważny/nieważny/brak możliwości weryfikacji
Podpis... [Signature]

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2023-08-29T10:58:51.025Z

Podpis elektroniczny

Białystok, 29-08-2023 r.

WOOŚ.410.5.2023.JK

Gmina Miejska Hajnówka

Odpowiadając na wniosek Gminy Miejskiej Hajnówka z dnia 21 sierpnia 2023 r. (data wpływu: 23 sierpnia 2023 r.), znak: PG.033.14.6.2023 w sprawie zaopiniowania projektu „*Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022-2030*” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, jako organ właściwy do wydawania opinii w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**, zgodnie z art. 54 ust. 1 oraz art. 46 ust. 1 pkt 2, art. 57 ust.1 pkt 2, art. 131 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)

opiniuje pozytywnie projekt niniejszej strategii wraz prognozą oddziaływania na środowisko.

Dokument Strategii określa długofalowe cele i kierunki rozwojowe dla obszaru Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego. Całościowo pozwala na weryfikację aktualnego stanu i określenie zapotrzebowania na działania rozwojowe o charakterze ponadlokalnym. W rezultacie, Strategia w oparciu o wskazane potrzeby kieruje politykę rozwojową, wyznaczając cele, do których samorządy gmin tworzących Partnerstwo powinny dążyć w okresie obowiązywania dokumentu, a więc do 2030 roku.

Zasadniczym celem Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022-2030 jest określenie kierunku rozwoju wyznaczonego obszaru funkcjonalnego oraz zdefiniowanie kluczowych działań, które powinny być podejmowane przez władze samorządowe, aby osiągnąć pożądaną stan docelowy w określonym czasie.

Misją Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego jest wykorzystanie posiadanych potencjałów do aktywnego rozwoju, wydobycie inteligentnych, innowacyjnych funkcji z kreowaniem racjonalnych możliwości zagospodarowania przestrzeni, poszanowaniem jakości środowiska i uwzględnieniem potrzeb jej mieszkańców oraz gości. Wizja została określona następująco: „Obszar Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego jest miejscem dostępnym, bezpiecznym, zielonym, ambitnym, innowacyjnym i wykorzystującym do budowania swojej marki unikatowe wartości przyrodnicze i kulturowe, dbając o nie i zachowując dla przyszłych pokoleń”.

W celu osiągnięcia stanu docelowego (tj. wizji) przy wykorzystaniu sposobów na jego osiągnięcie wskazanych w misji, w projektowanej Strategii sformułowano następujące cele strategiczne:

- obszar inteligentny, ambitny, zasilany naturą (cele operacyjne: zbudowanie przewagi konkurencyjnej na bazie produktów lokalnych w oparciu o przemysł rolno – spożywczy, nadanie obszarowi roli unikatowego centrum wiedzy o przyrodzie, wykorzystanie zasobów naturalnych dla rozwoju branży medycznej i terapii przyrodą, wprowadzenie eko – innowacji i dążenie do osiągnięcia samowystarczalności, wpieranie

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok, tel.: 85 74-06-981 wew. 10, biuro@bialystok.rdos.pl,
gov.pl/web/rdos-bialystok

- przedsiębiorczości artystów i wytwórców, pobudzanie przedsiębiorczości mieszkańców i tworzenie perspektyw rozwojowych),
- unikatowe wartości Puszczy Białowieskiej utrzymane dla przyszłych pokoleń (cele operacyjne: optymalne wykorzystywanie statusu obiektu Światowego Dziedzictwa Unesco, prowadzenie działań na rzecz sprawiedliwej transformacji regionu Puszczy Białowieskiej w UE),
 - przestrzeń dostępna i funkcjonalna, zagospodarowana w sposób zrównoważony, przyjazna dla ludzi i środowiska (cele operacyjne: poprawa ładu przestrzennego i ochrony środowiska poprzez rozwój planowania przestrzennego, rozwijanie zrównoważonej mobilności, wzmacnianie dostępności terytorialnej, wzmacnianie procesów ochrony środowiska i wspieranie działań na rzecz klimatu),
 - wpuszczeni w turystykę (cele operacyjne: budowanie spójnej oferty turystycznej regionu, wydłużanie sezonu turystycznego, sieciowanie usług z zakresu turystyki - współpraca, koordynacja animacja oferty turystycznej),
 - region kulturalny z natury (cele operacyjne: budowa krainy otwartej kultury, organizowanie wydarzeń kulturalnych, budowa sieci miejsc spotkań z kulturą (koordynacja i profesjonalizacja oferty, wspieranie rozwoju edukacji i promowanie innowacji w kulturze, sieciowanie usług z zakresu kultury – współpraca, koordynacja, animacja oferty kulturalnej (zarządzanie w kulturze)
 - aktywne społeczeństwo i sprawne instytucje (cele operacyjne: doskonalenie kapitału ludzkiego, rozwijanie usług zwiększających autonomię funkcjonowania społecznego, aktywizacja społeczna, wzmacnianie wspólnotowości i tożsamości ponadlokalnej, poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych w zakresie zarządzania rozwojem, rozwijanie marketingu terytorialnego)

Przedłożona prognoza odniosła się do ustalonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie. W prognozie zidentyfikowano, przeanalizowano i oceniono stosownie do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projektowanym dokumencie, przewidywane oddziaływania planowanych zamierzeń na poszczególne elementy środowiska. Określono też skutki jakie w przyszłości mogą być efektem realizacji tego dokumentu na stan środowiska naturalnego oraz na zlokalizowane na terenie powiatu hajnowskiego obszary podlegające ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody. W prognozie przedstawiono także ponadlokalne i lokalne wymogi ochrony środowiska wynikające z dokumentów strategicznych (międzynarodowych, krajowych i lokalnych), z którymi *Strategia* jest powiązana np.:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (perspektywa do 2030 r.) (SOR)
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r.,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego 2030,

stwierdzając zgodność przedłożonej Strategii z celami i kierunkami w/w dokumentów.

W wyniku analizy i oceny istniejącego stanu środowiska prognoza wskazała, iż najistotniejszym problemem środowiskowym w powiecie hajnowskim jest utrzymanie spójności sieci powiązań przyrodniczych, przy jednoczesnym założeniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Zachowanie drożności korytarzy ekologicznych i integralności obszarów Natura 2000 oraz innych obszarów objętych ochroną przyrodniczą stanowi istotny problem przede wszystkim w zakresie rozwoju liniowej infrastruktury transportowej. Inwestycje drogowe powodują fragmentację obszarów a także tworzą barierę, która utrudnia funkcjonowanie terenów chronionych. Część obszarów wiejskich w dalszym ciągu jest

nieskanalizowana, a gospodarka ściekowa nie zawsze odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Problemem nadal są również „dzikie wysypiska” odpadów, które stanowią szczególne zagrożenie dla wód i gleb. Brak sieci ciepłowniczej lub gazowej, decyduje o konieczności korzystania z indywidualnych kotłowni, często niespełniających odpowiednich wymagań emisyjnych, w dużej mierze opalanych wysokoemisyjnymi paliwami kopalnymi. Wśród istotnych problemów dla obszarów chronionych można wymienić również wszelkie prace związane ze zmianą wilgotności siedliska (m.in. odwodnienia terenu, wynikające z melioracji). Zmiany w stosunkach wodnych często prowadzą do nieodwracalnych przekształceń siedlisk i ograniczenia warunków niektórych gatunków roślin i zwierząt (często zagrożonych wyginięciem). Wśród często identyfikowanych zagrożeń w odniesieniu do ekosystemów wodnych wymienia się również prace utrzymaniowe w korytach rzek. Wszelkie ingerencje w ekosystemy wodne wiążą się z utraty miejsc bytowania i rozrodu dla wodnej fauny. Obszarami cennym przyrodniczo zagraża również presja rolnictwa, w przypadku stosowania nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, powodujących eutrofizację, a w konsekwencji postępujące, niekorzystne zmiany w środowisku glebowym a następnie wodnym.

W celu eliminacji stwierdzonych problemów i zagrożeń dla środowiska projekt Strategii przedstawił kierunki działań uwzględniające rozwiązania zmierzające do zapobiegania, ograniczania i kompensacji przyrodniczej, m.in.:

- rozwój i promocja ekologicznych form produkcji rolniczej,
- rozwój i promocja zrównoważonej produkcji nieдрzewnych produktów leśnych,
- podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie racjonalnego i odpowiedzialnego korzystania z funkcji Puszczy Białowieskiej oraz kształtowanie postaw prośrodowiskowych,
- wspieranie wytwarzania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz wykorzystania ekologicznych źródeł ciepła,
- inicjowanie działań na rzecz zwiększania udziału PZE w komunikacji,
- wdrażanie strategii ekonomii cyrkularnej,
- promowanie i rozwój zrównoważonego osadnictwa i budownictwa zasobooszczędnego,
- wsparcie procesu transformacji przedsiębiorstw w kierunku zrównoważonej gospodarki,
- rozwój i popularyzowanie zrównoważonej biogospodarki opartej na lasach,
- wprowadzanie innowacji i zrównoważonych metod prowadzenia gospodarki leśnej,
- odpowiednia organizacja i kanalizowanie ruchu turystycznego,
- przeciwdziałanie inwestycjom wpływającym negatywnie na krajobraz oraz powodujących przerwanie ciągłości systemu przyrodniczego,
- promowanie transportu nisko lub zeroemisyjnego,
- prowadzenie działań edukacyjnych i uświadamiających mieszkańców o korzyściach ekologicznych środków transportu,
- zwiększanie efektywności energetycznej budynków,
- adaptacja do zmian klimatu, działania mitygacyjne i ograniczanie zagrożeń dla środowiska,
- przeciwdziałanie skutkom suszy i zapobieganie niedoborom wody,
- zwiększanie i ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości – Intensyfikacja działań na rzecz racjonalnego systemu gospodarowania odpadami.

Jak wynika z przeprowadzonych w prognozie analiz, zawartych w projekcie Strategii „dla przedsięwzięć, zaliczanych do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed uzyskaniem pozwolenia na budowę istnieje obowiązek uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia. W przedmiotowej decyzji organ właściwy do jej wydania określi działania mające na celu zapobieganie bądź minimalizację negatywnego wpływu na środowisko w fazie budowy jak i eksploatacji”.

Przeprowadzone w prognozie analizy wykazały, iż ustalenia przedmiotowej Strategii nie spowodują negatywnych oddziaływań:

- na n/w obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r., poz. 1336 t.j.) występujące na terenie powiatu Hajnowskiego:
 - Białowiecki Park Narodowy wraz z otuliną,
 - Rezerwaty przyrody: Dolina Waliczówki, Gnilec, Siemianówka, Wysokie Bagno, Pogorzelce, Podolany, Podcerkwa, Kozłowe Borki, Czechy Orlańskie, Jelonka, Lasy Naturalne Puszczy Białowieckiej, Rezerwat Krajobrazowy prof. Władysława Szafera, Szczekotowo, Lipiny, Dębowy Grąd, Głęboki Kąt, Nieznanowo, Michnówka, Sitki, Starzyna, Olszanka Myśliszcze, Berezowo, Przewłoka,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Białowiecka,
 - Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Narwi, ,
 - Obszary Natura 2000:
Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków: „Puszcza Białowiecka” (PLC200004), „Dolina Górnego Nurca” (PLB200004), „Dolina Górnej Narwi” (PLB200007),
Projektowane Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000: „Puszcza Białowiecka” (PLC200004), „Ostoja w Dolinie Górnego Nurca” (PLH200021), „Jelonka” (PLH200019), „Ostoja w Dolinie Górnej Narwi” (PLH200010)
 - stanowiska dokumentacyjne.
- na klimat w tym na ocieplenie klimatu. W prognozie wskazano, iż „*Ponadlokalna Strategia Rozwoju...*” zawiera rekomendacje co do realizacji przedsięwzięć związanych z rolnictwem ekologicznym, edukacją przyrodniczą, przyrodolecznictwem czy też działalnością kreatywną, których funkcjonowanie nie powinno przynieść znaczących oddziaływań na środowisko, w tym powietrza”.
- na powierzchnię ziemi i gleby. W prognozie wskazano iż nie przewiduje się bezpośredniego wpływu zaplanowanych w Strategii celów rozwoju na glebę oraz poziom jej zanieczyszczenia.

Jednocześnie z zapisów prognozy wynika, że realizacja planowanych zamierzeń zawartych w Strategii, nie będzie powodować znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Biorąc powyższe pod uwagę, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku opiniuje pozytywnie projekt „Ponadlokalnej Strategii Rozwoju Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022-2030” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w zakresie swoich kompetencji.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania (Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.) informacja o niniejszej opinii została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
Dorian Kozłowski
Naczelnik Wydziału
Ocen Oddziaływania na Środowisko
/podpisano elektronicznie/